

[Hans Nielsen.]

paa 11½ Mill. Kr., og naar vi en Gang kommer til en Lovgivning vedrørende Laanekasser og Andelselskaber med Indlaan og for Resten om hele Andelsbevægelsen, saaledes som den har formet sig i vor Tid, maa man vel faa en virkelig Kontrol med slige Indlaansmidler; thi det forekommer mig at være meget uheldigt, at der slet ikke er nogen offentlig Kontrol med saadanne Institutioner. Vi har i de sidste Aar set en lang Række Sammenbrud af Andelsorganisationer og ikke mindst af Brugsforeninger, og overalt, hvor jeg har haft Lejlighed til at se paa disse Forhold, har jeg maattet erkende, at der i høj Grad trænges til, at der kommer en offentlig Kontrol med slige Virksomheders økonomiske Forhold. Bagefter er det ikke morsomt for Medlemmerne, naar Folk, der ofte er halv-fattige, skal aflevere deres sidste Stumper for at dække Underskuddet. Jeg forstod det ogsaa saaledes, at den højtærede Minister er enig med mig i, at man før eller senere maa komme til en Lovgivning paa dette Omraade. Sagen er jo ganske undraget det foreliggende Forslag.

Hvad selve Lovforslagets Bestemmelser angaar, hilser jeg med stor Tilfredshed, at det er lykkedes den højtærede Minister at faa det nedsatte Udvalgs Sanktion til, at nye Banker skal have Handelsministerens Tilladelse for at blive oprettet. Det er sikkert en nyttig og nødvendig Bestemmelse. Saaledes som den internationale Finanskapital arbejder, kan man vel her i Landet være forberedt paa Ovraskelser af lignende Art som dem, andre Lande har oplevet. Derfor forekommer Bestemmelsen mig baade nyttig og nødvendig.

Jeg maa ogsaa med Tilfredshed pege paa den Forbedring, som det er lykkedes Ministeren at faa Tilslutning til fra Udvalgets Flertal, at Banker skal have en Aktiekapital paa 400 000 Kr. Nye Banker, der oprettes efter 1. Januar i indeværende Aar, skal have det. For de ældre Bankers Vedkommende bestemmes det, at de skal have dette Forhold berigtiget inden Udgangen af 1934. Skulde der være enkelte, der kom i Vanskeligheder derved, kan det med Ministerens Velvillie udsættes til ultimo 1939. Denne Fremgangsmaade er saa lemfældig, som den kan være, og jeg haaber, at det maa lykkes at gennemføre den i den foreliggende Skikkelse. Der er ikke nogen Mening i at oprette en hel Mængde Smaabanker, der ikke er i Stand til at etablere et ordentligt Regnskabssystem og i det hele taget ikke gør nogen større Nytte udover,

hvad f. Eks. en lokal Laanekasse kan gøre. For saa vidt en Bank skal have nogen Betydning for Erhvervslivet, maa man holde paa, at dens Aktiekapital ikke maa være mindre end de foreslaaede 400 000 Kr.

Med Hensyn til de øvrige Bestemmelser skal jeg fatte mig kort, idet de fleste af dem er kendte her, og Ministeren har jo desuden udførligt motiveret en Række af de foreliggende Bestemmelser. Jeg skal derfor blot gøre nogle Bemærkninger om Egenkapitalen, Laan til Bestyrelsesmedlemmer, Bankernes Likviditet og enkelte andre Bestemmelser af mere almen Interesse.

Der har jo tidligere været stor Strid om Egenkapitalens Størrelse i Forhold til Gælds- og Garantiforpligtelserne. Vi Socialdemokrater lod os kun modstræbende drive ned til, at Egenkapitalen skulde være en Tiendedel af Bankens samlede Gælds- og Garantiforpligtelser af enhver Art. Denne Bestemmelse er opretholdt her, og jeg maa sige, at de Oplysninger, der ledsager Forslaget, gør mig ikke betænkelig ved nu at anbefale Bestemmelsen. Det viser sig nemlig, at Bankerne som Regel har en meget større Egenkapital. Ultimo 1928 var der kun een Bank, der var under de 10 pCt. Og der er nu i Forslaget indført en Bestemmelse, hvorefter Bankinspektøren med 6 Maaneders Varsel kan forlange dette Forhold berigtiget, jeg tror derfor, at man, saaledes som Bankforholdene har udviklet sig, udmærket kan blive staaende ved den nævnte Bestemmelse.

Vi havde megen Vanskelighed i Udvalget i 1925—26 med Spørgsmaalet om Antallet af Medlemmer i Bestyrelsen, idet vi for vort Vedkommende holdt paa, at en Bank skulde have mindst 5 Bestyrelsesmedlemmer. Det er nu ændret til 3, og det kan jeg nu ikke indse er nogen Forbedring. I al Almindelighed vil det forme sig saaledes, at Formanden vil have Flertallet i Bestyrelsen, saa snart han kan faa et af de andre Medlemmer til at stemme sammen med sig, og da der er givet forskellige Rettigheder til Bestyrelsen, for saa vidt der kan samles $\frac{2}{3}$ Majoritet, vil det sige, at Formanden og 1 Medlem vil, da de udgør denne $\frac{2}{3}$ Majoritet, kunne træffe en Række Afgørelser. Men jeg ved, at man fra anden Side har været stærkt imod, at Bestyrelsen skulde bestaa af 5 Medlemmer, og jeg forstaar det da saaledes, at det ikke har været muligt at bevæge disse andre til et imødekommende Skridt paa dette Punkt. Nu er der imidlertid i den samme Paragraf indføjet en Bestemmelse om, at det af Vedtægterne udtrykkeligt skal fremgaa, hvorvidt Repræ-